

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 20C/39/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3118210279
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Hvizdoš
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2019:3118210279.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudcom Mgr. Petrom Hvizdošom v spore žalobcu U. P., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom H., M. XXX/XX, právne zastúpeného Mgr. Jurajom Jancom, advokátom so sídlom Ilava, Mierové námestie 52/6 proti žalovanému G. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S., Y. M. XXXX/X, právne zastúpenému Petrom Janíkom, advokátom so sídlom M.R. Štefánika 5, Topoľčany v konaní o určenie, že nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že nehnuteľnosti: pozemok KNC parc. č. 493 zastavané plochy a nádvoria o výmere 95 m², pozemok KNC parc. č. 494 zastavané plochy a nádvoria o výmere 603 m², stavba - dom súp. č. XXXX postavený na KNC parc. č. 493, ktoré sú zapísané na liste vlastníctva č. XXXX pre kat. územie S. Teplice, obec S. S., okres S., nie sú zaťažené záložným právom v prospech žalovaného G. H., rod. H., nar. XX.XX.XXXX, ktoré vzniklo na základe Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 22.12.2011 uzatvorenej medzi žalobcom U. P., rod. P., nar. XX.XX.XXXX ako záložcom a žalovaným G. H., nar. XX.XX.XXXX, rod. H. ako záložným veriteľom, ktorého vklad bol povolený rozhodnutím Správy katastra Trenčín zo dňa 25.01.2012 s právnymi účinkami vkladu 25.01.2012.

II. Žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania súd rozhodne samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd určil, že nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXXX pre kat. územie S. S., a to pozemok KNC parc. č. 493 zastavané plochy a nádvoria o výmere 95 m², pozemok KNC parc. č. 494 zastavané plochy a nádvoria o výmere 603 m², stavba - dom súp. č. XXXX postavený na KNC parc. č. 493 nie sú zaťažené záložným právom v prospech žalovaného, ktoré záložné právo vzniklo na základe Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 22.12.2011 uzatvorenej medzi žalobcom ako záložcom a žalovaným ako záložným veriteľom. V žalobe uviedol, že dňa 13.12.2011 so žalovaným uzatvoril podľa § 657 a nasl. Občianskeho zákonníka zmluvu o pôžičke, na základe ktorej mu žalovaný poskytol pôžičku vo výške 62.000 Eur s dohodnutým úrokom vo výške 10 % ročne. Podľa čl. 2. zmluvy o pôžičke bol žalobca povinný pôžičku spolu s úrokom vrátiť v lehote do 24 mesiacov odo dňa jej poskytnutia, t.j. najneskôr do 13.decembra 2013. Podľa čl. 3. Zmluvy o pôžičke bol záväzok žalobcu voči veriteľovi z titulu zmluvy o pôžičke zabezpečený záložným právom k nehnuteľnostiam. Dňa 22.12.2011 uzavrel žalobca ako záložca so žalovaným ako záložným veriteľom zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, na základe ktorej bolo zriadené v prospech žalovaného záložné právo k nehnuteľnostiam, ktorých výlučným vlastníkom je žalobca a ktoré sú zapísané v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva č. XXXX pre kat. územie S. S., ako pozemok parc. registra "C" č. 493 zastavané plochy a nádvoria o výmere 95 m², parc. registra "C", č. 494 zastavané plochy a nádvoria o výmere 603 m², stavba - dom, súp. č. XXXX postavený na parc. č. 493. Žalobca žalovanému splatil pôžičku iba čiastočne a to vo výške spolu 20.042,00 Eur,

a to dňa 13.01.2014 v sume 5.000,00 Eur, dňa 04.01.2016 v sumu 2.000,00 Eur, dňa 18.05.2016 v sume 3.000,00 Eur, dňa 10.08.2016 v sume 2.000,00 Eur, dňa 25.08.2016 v sume 4.000,00 Eur, dňa 02.09.2016 v sume 2.000,00 Eur a dňa 04.10.2016 v sume 2.042,00 Eur. Nesplatený zostatok pôžičky predstavuje sumu 41.958,00 Eur plus príslušenstvo. Z ustanovení § 100 ods. 1, ods. 2, § 101 Občianskeho zákonníka vyplýva, že záložné právo podlieha premlčaniu, pričom premlčacia doba v prípade záložného práva začína plynúť dňom, kedy sa záložné právo mohlo vykonať po prvýkrát, t.j. odo dňa kedy vzniklo právo na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky zo zálohu. Žalovaný bol s poukazom na ust. § 151j Občianskeho zákonníka oprávnený začať s výkonom záložného práva prvým dňom omeškania žalobcu so splnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o pôžičke. Pohľadávka žalovaného vyplývajúca zo zmluvy o pôžičke nebola právoplatne priznaná súdnym rozhodnutím - žalovaný žalobu na jej vymoženie proti žalobcovi nepodal. Predmetnú pohľadávku, ani záložné právo, ktoré ju zabezpečuje žalobca písomne neuznal čo do dôvodu a výšky. Pohľadávka žalovaného vyplývajúca zo zmluvy o pôžičke sa stala splatnou dňa 13.12. 2013. Dňom, kedy sa právo žalovaného vyplývajúce zo zmluvy o pôžičke mohlo prvýkrát vykonať, je deň nasledujúci po splatnosti dlhu. Začiatok plynutia trojročnej premlčacej doby preto pripadá na deň 14.12.2013. Trojročná premlčacia doba s poukazom na ustanovenie § 122 ods.2 Občianskeho zákonníka uplynula dňa 14.12.2016 a v tento deň sa premlčalo záložné právo. K otázke premlčania záložného práva sa vyjadril aj Najvyšší súd Českej republiky vo svojom rozsudku sp. zn. 21 Cdo 2185/2009, v ktorom vyslovil možnosť záložného dlžníka dovoľávať sa ochrany v prípade premlčania záložného práva proti záložnému veriteľovi nielen prostredníctvom námietky premlčania, ale aj prostredníctvom samostatnej žaloby o určenie, že tu záložné právo nie je. Ak sa záložca dovoľá premlčania záložného práva, nemožno zamietnuť jeho žalobu o určenie, že tu (premlčané) záložné právo nie je, len s poukazom na to, že premlčanie nie je dôvodom zániku záložného práva a že premlčané záložné právo nezaniká a je iba oslabené o tzv. nárok a ide o tzv. naturálne právo. Ak sa záložca dovoľal (dôvodne) premlčania záložného práva, je totiž nepochybné, že záložný veriteľ sa už nemôže domôcť predaja alebo iného speňazenia zálohu, a teda ani uspokojenia zabezpečenej pohľadávky z výťažku speňazenia zálohu a že záložné právo nemôže naďalej (ani v budúcnosti) byť spôsobilým právnym prostriedkom pre uspokojenie zabezpečenej pohľadávky. Žalobca v žalobe vzniesol námietku premlčania voči právu žalovaného na vrátenie nesplateného zostatku pôžičky s príslušenstvom, vyplývajúcemu z vyššie uvedenej Zmluvy o pôžičke a zároveň vzniesol námietku premlčania voči záložnému právu, t.j. právu žalovaného domáhať sa uspokojenia zo zálohu, zriadeného v prospech žalovaného ako záložného veriteľa zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam uzatvorenou dňa 22.12.2011. Naliehavý právny záujem na určení, že nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom, odôvodnil žalobca tou skutočnosťou, že takýmto určením sa predíde budúcim možným sporom medzi žalobcom a žalovaným a odstráni sa stav právnej neistoty na strane žalobcu spočívajúci v tom, či vyššie uvedené nehnuteľnosti sú naďalej zaťažené záložným právom. Napriek tomu, že sa záložné právo sa premlčalo, toto právo je stále evidované v katastri nehnuteľností a príslušný katastrálny úrad ho len na základe prípadného podnetu žalobcu ako záložcu nemôže vymazať. Na výmaz záložného práva je potrebný návrh žalovaného ako záložného veriteľa, žalovaný však takýto návrh nepodal. Pokiaľ je záložné právo v katastri nehnuteľností zapísané, objektívne hrozí nebezpečenstvo jeho výkonu zo strany žalovaného. Taktiež z dôvodu existencie záložného práva je žalobca objektívne obmedzený v disponovaní s predmetnými nehnuteľnosťami, keď ich prípadné scudzenie je z tohto dôvodu značne sťažené. Na strane žalobcu tak objektívne existuje neistota, ktorú nie je schopný sám odstrániť. Túto neistotu je možné odstrániť len požadovaným určením. Žalobca nemôže žalovať na plnenie a nie je ani iný orgán, ktorý by mohol o uvedenej veci rozhodnúť.

2. Žalovanému bola žaloba doručená uplynutím 15 dní zverejnenia oznámenia o žalobe na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu postupom podľa § 116 ods. 1, ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pretože sa nepodarilo zistiť skutočný pobyt žalovaného napriek vykonanému šetreniu v čase doručovania žaloby. Následne, keď žalovaný v Registri obyvateľov SR nahlásil novú adresu trvalého pobytu, mu súd doručil znova žalobu s prílohami, výzvou na vyjadrenie a poučením, ktorú zásielku žalovaný riadne prevzal dňa 15.5.2019. Žalovaný sa však k žalobe písomne v stanovenej lehote nevyjadril. Nežiadal o predĺženie lehoty na vyjadrenie k žalobe. Súd preto vytyčil pojednávanie na 25.6.2019. Žalovaný požiadal o odročenie tohto pojednávania z dôvodu jeho nepriaznivého zdravotného stavu a zabezpečovania právneho zastúpenia. Súd jeho žiadosti vyhovel a pojednávanie odročil na 13.9.2019. Na tento termín pojednávania boli strany riadne a včas predvolané. Žalovaný sa nedostavil, jeho neprítomnosť ospravedlnil jeho právny zástupca. Súd preto vec dňa 13.9.2019 podľa § 180 CSP prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalovaného. Právny zástupca žalovaného žiadal pojednávanie dňa 13.9.2019 odročiť na ďalší termín za účelom vylúchu

žalovaného v jeho domácom prostredí k tomu, že medzi stranami sporu vznikla dohoda o splátkach dlhu, pričom tomu, že táto dohoda bola uzavretá nasvedčuje aj to, že v januári 2014 začal žalobca splácať pôžičku a za účelom výsluchu svedkov Q. H. a U. H., bytom S. a ďalšieho svedka pracovníka firmy, v priestore ktorej bola uzatváraná dohoda o splátkach dlhu a to Systém ABC so sídlom v Topoľčanoch. Súd mal za to, že nejde o dôležitý dôvod, pre ktorý by mal pojednávanie odročiť. Žalovaný bol povinný označiť tieto návrhy na dôkazné prostriedky už v lehote 10 dní, ktorú mu súd stanovil vo výzve na vyjadrenie sa k žalobe. Lehota na vyjadrenie k žalobe uplynula najneskôr dňa 25.5.2019, a žalovaný nepožiadaval o predĺženie tejto súdom stanovenej lehoty. Vlastnou vinou žalovaný nenavrhol vykonanie tohto dôkazného prostriedku včas, hoci mal dostatok času, aby tak učinil. Ústavnú zdravotnú starostlivosť mu vo Svete zdravia Nemocnica Topoľčany, a.s. prestali poskytovať dňa 11.2.2019, ako vyplýva z prepúšťacej správy tohto zdravotníckeho zariadenia zo dňa 11.2.2019. Do ambulantnej starostlivosti bol prepustený v zlepšenom stave. Absentuje aktuálna správa o zdravotnom stave žalovaného. Nebolo doložené potvrdenie od lekára o tom, že žalovaný sa nemôže dostaviť na pojednávanie a nebolo preukázané, žeby bol nevyhnutný výsluch žalovaného v mieste jeho bydliska v domácom prostredí. Preto súd uzavrel, že tieto prostriedky procesnej obrany, teda návrhy na výsluch žalovaného a výsluchy svedkov neboli v zmysle § 153 ods. 1 CSP uplatnené zo strany žalovaného včas, keďže ich mohol predložiť súdu už skôr (z nemocnice bol prepustený dňa 11.2.2019), ak by žalovaný konal starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Súd teda v zmysle zásady koncentrácie konania na uvedené návrhy žalovaného na dôkazné prostriedky podľa § 153 ods. 2 CSP neprihliadal, pretože by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania, čím by sa predĺžilo konanie.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením zmluvy o pôžičke zo dňa 13.12.2011, zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 22.12.2011, rozhodnutia Správy katastra Trenčín V 6132/11 zo dňa 25.1.2012, výpisu z LV č. XXXX k.ú. S. S., predložených rozhodnutí súdov a výňatku z odbornej literatúry, podania žalobcu zo dňa 29.4.2019, podania žalobcu zo dňa 13.6.2019, návrhu mimosúdneho vysporiadania pohľadávky zo dňa 28.11.2018 a fotokópie doručenky od žalovaného, žiadosti žalovaného o odročenie pojednávania zo dňa 20.6.2019, prepúšťacej správy Svet zdravia Nemocnica Topoľčany, a.s. zo dňa 11.2.2019, podania žalobcu zo dňa 25.6.2019.

4. Dňa 13.12.2011 žalobca ako dlžník uzatvoril so žalovaným ako veriteľom zmluvu o pôžičke, na základe ktorej žalovaný žalobcovi poskytol pôžičku vo výške 62.000 Eur s dohodnutým úrokom z pôžičky vo výške 10 % ročne. Podľa čl. 2. zmluvy o pôžičke bol žalobca povinný pôžičku spolu s úrokom vrátiť v lehote do 24 mesiacov odo dňa jej poskytnutia, tj. najneskôr do 13.12.2013.

5. Za účelom zabezpečenia pohľadávky záložného veriteľa voči žalobcovi vyplývajúcej zo zmluvy o pôžičke zo dňa 13.12.2011 uzavreli žalobca ako záložca a žalovaný ako záložný veriteľ aj zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, datovanú dňom 13.12.2011 s tým, že podpis záložcu na zmluve bol úradne overený dňa 22.12.2011. Predmetom zmluvy bolo zriadenie záložného práva v prospech žalovaného k nehnuteľnostiam, ktorých výlučným vlastníkom je žalobca a ktoré sú zapísané v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva č. XXXX kat. územie S. S., ako pozemok parc. registra "C" č. 493 zastavané plochy a nádvoria o výmere 95 m², parc. registra "C", č. 494 zastavané plochy a nádvoria o výmere 603 m², stavba - dom súp. č. XXXX postavený na parc. č. 493.

6. Na liste vlastníctva č. XXXX kat. územie S. S. je ako výlučný vlastník nehnuteľností, a to pozemku parc. registra "C" č. 493 zastavané plochy a nádvoria o výmere 95 m², parc. registra "C", č. 494 zastavané plochy a nádvoria o výmere 603 m², stavba - dom, súp. č. XXXX postavený na parc. č. 493 vedený žalobca s titulom nadobudnutia kúpna zmluva V 6131/11, s tým, že na základe rozhodnutia Správy katastra Trenčín V 6132/11 zo dňa 25.1.2012 bolo v časti C Ťarchy listu vlastníctva vložené záložné právo v prospech žalovaného na uvedené nehnuteľnosti.

7. V návrhu na mimosúdne vysporiadanie pohľadávky zo dňa 28.11.2018 adresovanom žalovanému žalobca vzniesol námietku premlčania práva žalovaného na vrátenie zostatku pôžičky a namietol aj premlčanie záložného práva žalovaného, ktoré bolo zriadené na nehnuteľnostiach žalobcu zapísaných na LV č. XXXX k.ú. S. Teplice na základe zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa XX.XX.XXXX. Z fotokópie doručenky vyplýva, že tento list bol žalovanému zasielaný doporučenou poštou a bol doručený žalovanému dňa 6.12.2018.

8. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní žiadal žalobu zamietnuť. Uviedol, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá dohoda, predmetom ktorej bol záväzok žalobcu splácať žalovanému dlh zo zmluvy o pôžičke v splátkach s tým, že posledná splátka mala byť splatná koncom októbra 2016. O tom, že táto dohoda bola uzavretá svedčí aj to, že v januári 2014 začal žalobca splácať pôžičku. Poukázal na ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré by mal súd zohľadniť v tomto konaní.

9. Žalobca na pojednávaní uviedol, že so žalovaným žiadnu dohodu o úhrade dlhu v splátkach neuzavrel.

10. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní žiadal, aby súd žalobe vyhovel. Poukázal na to rozhodnutia súdov, v ktorých už posudzovali premlčanie záložného práva. Žalobca popiera tvrdenia právneho zástupcu žalovaného, že medzi sporovými stranami došlo k uzavretiu dohody o splátkach dlhu zo zmluvy o pôžičke. Nikdy neboli osoby, ktoré uvádzal právny zástupca žalovaného ako svedkov prítomné pri stretnutí žalobcu a žalovaného a neboli teda svedkami uzavretia takejto dohody a tieto osoby neboli nikdy prítomné pokiaľ žalobca so žalovaným rokoval o tejto pôžičke. Poukázal na to, že zmluva o pôžičke bola uzavretá písomnou formou, a preto akákoľvek jej zmena alebo jej zrušenie musela byť vykonaná tiež len písomnou formou v zmysle Občianskeho zákonníka. Zmluva o pôžičke bola uzavretá podľa Občianskeho zákonníka, a preto ani čiastočná úhrada dlhu zo strany žalobcu neznamená uznanie zvyšku dlhu. Preto považuje právny zástupca žalobcu akékoľvek ďalšie dokazovanie v tejto veci za nadbytočné.

11. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka Právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

12. Podľa § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

13. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka Pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

14. Podľa § 151j ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka Ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže záložný veriteľ začať výkon záložného práva.

15. Podľa § 137 písm. c) CSP Žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

16. Procesnou podmienkou prípustnosti určovacej žaloby je v zmysle § 137 písm. c) CSP existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. V danom prípade naliehavý právny záujem nevyplyva z osobitného predpisu, a preto je ho potrebné preukázať. Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je naliehavý právny záujem na určení práva, zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha. Pre žalobcu to znamená nevyhnutnosť tvrdiť a dokázať skutočnosti, z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení. Strana sporu má naliehavý právny záujem na určení práva, ktorého sa žalobou domáha vtedy, ak v prípade, že súd jej žalobe vyhovie, zmení sa jej právne postavenie, resp. kde by bez požadovaného určenia bolo právo žalobcu ohrozené, alebo by sa jeho postavenie stalo neistým. Rešpektujúc zásadu hospodárnosti konania sa súd musí zaoberať otázkou existencie naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe už po začatí konania, pričom naliehavý právny záujem na požadovanom určení musí byť daný aj v čase rozhodovania. Podľa názoru súdu žalobca má naliehavý právny záujem na požadovanom určení neexistencie záložného práva. Žalobca má za to, že dlh zo zmluvy o pôžičke je nevymáhateľný z dôvodu, že namietol premlčanie záložného práva zabezpečujúceho pohľadávku žalovaného na vrátenie požičaných peňažných prostriedkov. Na výmaz záložného práva zriadeného na nehnuteľnostiach žalobcu z katastra nehnuteľností je potrebný návrh žalovaného ako záložného veriteľa, ktorý takýto návrh doteraz nepodal, a ani zrejme nepodá, keďže žalobu v tejto právnej veci žiadal zamietnuť. Žalobca ako vlastník predmetných nehnuteľností má záujem na tom, aby záložné právo na liste vlastníctva vyznačené nebolo, pretože zapísané záložné právo ho môže obmedzovať pri nakladaní s predmetnými nehnuteľnosťami. Stav ohrozenia práva žalobcu a neistotu v právnom postavení žalobcu možno odstrániť práve určením, či tu je alebo nie je záložné právo. Žalobca nemá možnosť žalovať o

splnenie povinnosti. Na základe rozsudku, ktorý súd žalobe vyhovie, bude vymazané záložné právo na nehnuteľnostiach zapísané v katastri nehnuteľností a vyriešený spor medzi žalobcom a žalovaným.

17. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom vznikol občianskoprávny vzťah zo zmluvy o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka. Zmluva o pôžičke bola uzavretá dňa 13.12.2011 v písomnej forme. Zmluva má všetky podstatné náležitosti, ktoré zákon vyžaduje, pretože zmluvné strany sa dohodli, že žalovaný prenechá žalobcovi peniaze v sume 62.000 Eur a žalobca sa zaviazal vrátiť túto sumu žalovanému spolu s úrokmi 10% ročne najneskôr do 13.12.2013. Zmluva spĺňa zákonnú požiadavku určitosti a zrozumiteľnosti. Podľa zmluvy o pôžičke bol žalobca povinný požičané peňažné prostriedky vrátiť žalovanému do 13.12.2013. Žalobca vzniesol námietku premlčania práva zo zmluvy o pôžičke ako aj záložného práva jednak samotnou podanou žalobou v tejto právnej veci ako aj podaním zo dňa 28.11.2018 označeným ako návrh mimosúdneho vysporiadania pohľadávky adresovaným žalovanému. Právo na splatenie pôžičky je majetkovým právom a podlieha premlčaniu rovnako ako záložné právo, čo vyplýva z ustanovení § 100 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka. K premlčaniu záložného práva nemôže dôjsť skôr ako by došlo k premlčaniu pohľadávky záložným právom zabezpečenej. V zmysle ust. § 151j Občianskeho zákonníka bol žalovaný ako záložný veriteľ oprávnený začať s výkonom záložného práva prvým dňom omeškania žalobcu so splnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o pôžičke. Od nasledujúceho dňa po splatnosti pôžičky, t.j. od 14.12.2013 teda začala plynúť v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka trojročná premlčacia doba na uplatnenie práva na zaplatenie zvyšku pôžičky ako aj na uplatnenie záložného práva, ktorá premlčacia doba plynula bez prerušenia a uplynula v stredu dňa 14.12.2016. Žalovaný nerozporoval tvrdenie žalobcu o tom, že v premlčacej dobe nepodal žalovaný ako veriteľ návrh na začatie súdneho konania, ktorým by proti žalobcovi uplatnil nesplatený zostatok pôžičky, a teda nedošlo k prerušeniu plynutia premlčacej doby v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka. Žalovaný nerozporoval ani tvrdenie žalobcu, že nedošlo zo strany žalobcu ani k písomnému uznaniu záväzku zo zmluvy o pôžičke, ani k písomnému uznaniu záložného práva, a teda nezačala plynúť nová 10 ročná premlčacia doba od uznania alebo od doby, kedy sa malo podľa uznania plniť v zmysle § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalovaný netvrdil, žeby v priebehu plynutia premlčacej doby začal s výkonom záložného práva. Právny zástupca žalovaného tvrdenia o tom, že žalobca mal uzavrieť so žalovaným dohodu o úhrade dlhu v splátkach nijako nepreukázal. Takouto dohodou, ktorou by bola posunutá na neskorší dátum konečná splatnosť pôžičky oproti dojednaniu v písomnej zmluve o pôžičke sa mení obsah zmluvy o pôžičke, pretože dojednanie o dobe, do ktorej je dlžník povinný vrátiť veriteľovi poskytnutú pôžičku je pojmovým (esenciálnym) znakom zmluvy o pôžičke. Aby bola táto dohoda platná musela byť uzavretá v písomnej forme v zmysle § 40 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého písomne uzavretá dohoda sa môže zmeniť alebo zrušiť iba písomne. Právny zástupca žalovaného však netvrdil, žeby bola dohoda o úhrade dlhu v splátkach uzavretá v písomnej forme. V písomnej forme takúto dohodu súdu nepredložil, ani nenavrhol takýto dôkazný prostriedok vykonať. Preto pokiaľ by aj uzavreli žalobca so žalovaným ústnu dohodu, ktorou by malo dôjsť k odkladu splatnosti pôžičky na neskorší dátum (uzavretie ktorej dohody však žalobca spochybňoval), bola by táto dohoda neplatná pre nedodržanie obligatórnej písomnej formy vyžadovanej zákonom, čo namietol aj žalobca na pojednávaní. Je potom nadbytočné a nevhodné vypočúvať k okolnostiam uzavretia tvrdenej dohody o úhrade pôžičky v splátkach žalovaného a svedkov, ako to navrhoval právny zástupca žalovaného. Súd na základe uvedeného ustálil, že právo veriteľa na vrátenie požičaných peňazí na základe zmluvy o pôžičke ako aj záložné právo zabezpečujúce pohľadávku žalovaného zo zmluvy o pôžičke sú premlčané. Žalobca, ktorý je tak záložným dlžníkom ako aj záložcom dôvodne uplatnil námietku premlčania týchto práv žalovaného.

18. I keď premlčané právo vo všeobecnosti pretrváva ako tzv. naturálna obligácia, nie je možné takýto záver bez ďalšieho aplikovať na záložné právo. Ku speňaženiu zálohu môže dôjsť na návrh záložného veriteľa. Ak však namietol záložný dlžník dôvodne premlčanie záložného práva, nie je tu možné úspešne zrealizovať tzv. naturálnu obligáciu spočívajúcu v možnosti uspokojenia zaistenej pohľadávky z výťažku speňaženia zálohu, nakoľko speňaženie zálohu na návrh záložného veriteľa tu nemôže byť realizované a dobrovoľné splnenie práva (nároku) na uspokojenie zaistenej pohľadávky z výťažku speňaženia zálohu záložným dlžníkom nie je pojmovo možné, k prijatiu premlčaného dlhu teda v tomto prípade, na rozdiel od záväzkových právnych vzťahov, už z povahy veci dôjsť nemôže. Preto neuplatnenie záložného práva žalovaným ako záložným veriteľom v premlčacej dobe, a dôvodne vznesená námietka premlčania záložného práva zo strany žalobcu ako záložcu a záložným dlžníkom, má za následok, že žalovaný ako záložný veriteľ nemôže úspešne vykonať záložné právo, domôcť sa speňaženia zálohu, ani uspokojenia záložným právom zabezpečenej pohľadávky z výťažku zo speňaženia zálohu. Záložné právo tak už

nie je spôsobilým právnym prostriedkom na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky. Ústavnosť tohto právneho názoru potvrdil aj Ústavný súd SR v náleze sp. zn. II ÚS 250/2011 zo dňa 8.12.2011. Ďalšia existencia záložného práva nemá zmysel, pretože je nezrealizovateľné. Preto zhodne so záverom Najvyššieho súdu ČR v rozsudku sp. zn. 21Cdo 2185/2009 zo dňa 21.12.2010 súd mal za to, že sú splnené predpoklady pre to, aby určil, že nehnuteľnosti žalobcu nie sú zaťažené záložným právom v prospech žalovaného. Z týchto dôvodov v obdobných právnych veciach určili neexistenciu záložného práva nehnuteľnostiach aj iné súdy, napr. Okresný súd Humenné v rozsudku sp. zn. 6C 15/2013 zo dňa 13.6.2013 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co 164/2013 zo dňa 24.2.2014, Okresný súd Rožňava v rozsudku sp. zn. 4C/28/2009 zo dňa 23.8.2016 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9Co 115/2017 zo dňa 28.2.2018.

19. Z uvedených dôvodov po vykonanom dokazovaní súd žalobe výrokom I. vyhovel.

20. Súd nevykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, žalovaného, ktoré dôkazné prostriedky navrhoval žalobca, pretože od svojho návrhu na vykonanie týchto výsluchov upustil v podaní zo dňa 25.6.2019 pokiaľ ide o výsluch žalovaného a na pojednávaní dňa 13.9.2019 pokiaľ ide o výsluch žalobcu. Výsluchy žalovaného a svedkov, ktoré navrhol právny zástupca žalovaného na pojednávaní súd nevykonal z dôvodov bližšie uvedených v odsekoch 2, 17 odôvodnenia.

21. Podľa § 255 ods. 1 CSP Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

22. Žalobe bolo vyhovené v celom rozsahu. Žalobcovi vznikol vzhľadom na zásadu úspechu podľa § 255 ods. 1 CSP nárok proti neúspešnému žalovanému na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o čom súd rozhodol výrokom II. O výške náhrady trov konania súd rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP samostatným rozhodnutím po právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne v 2 vyhotoveniach.

Podľa § 127 ods. 1 CSP v odvolaní treba uviesť tieto všeobecné náležitosti: ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.